

	<p align="center">Комунальний заклад «Міжгірський медичний фаховий коледж» Закарпатської обласної ради</p>
	<p>ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p>
	<p>Загальна інформація</p>
	<p>Психологія спілкування (вибіркова)</p>
	<p><i>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</i> фаховий молодший бакалавр</p>
<p><i>Спеціальність:</i></p>	<p>П10 Соціальна робота та консультування</p>
<p><i>Освітньо-професійна програма:</i></p>	<p>Соціальна робота. Медико-соціальний захист.</p>
<p><i>Рік та семестр вивчення:</i></p>	<p>1 (2) рік, I (III) семестр</p>
<p><i>Форма навчання:</i></p>	<p>очна</p>
<p><i>Обсяг:</i></p>	<p>3,0 кредити ЄКТС</p>
<p><i>Мова викладання:</i></p>	<p>українська</p>
<p><i>Форма підсумкового контролю</i></p>	<p><i>Диф.залик</i></p>
<p>Автор ВК</p>	<p>Михайлина Людмила Михайлівна, спеціаліст першої кваліфікаційної категорії.</p>
<p><i>Короткий опис</i></p>	
<p>Вимоги до початку вивчення</p>	<p>Загальні знання з анатомії людини, що є складовими розділами біології в межах шкільної програми.</p>
<p>Що буде вивчатися</p>	<p>1. Комунікативна сторона</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Вербальне спілкування: роль слів, інтонації, темпу мовлення. ✓ Невербальне спілкування: мова тіла (жести, міміка, пози, погляд) та дистанція між співрозмовниками (проксемика). ✓ Бар'єри спілкування: чому виникає нерозуміння (фонетичні, семантичні, стилістичні або психологічні перепони). <p>2. Перцептивна сторона</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ідентифікація та емпатія: здатність поставити себе на місце іншого, відчути його стан (критично важливо для медичної деонтології). ✓ Ефекти сприйняття: наприклад, «ефект першого враження» або «ефект ореола» (коли одна позитивна риса змушує нас вважати людину хорошою в усьому). ✓ Стереотипізація: як наші упередження заважають бачити реальну особистість. <p>3. Інтерактивна сторона</p> <p>Спілкування – це завжди дія. Психологія аналізує</p>

	<p>стратегії поведінки в групі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Співпраця (кооперація) та суперництво (конкуренція). ✓ Конфліктологія: причини виникнення сварок та методи їх конструктивного розв'язання. ✓ Маніпуляції: як розпізнати прихований вплив та захиститися від нього. <p>4. Види та рівні спілкування</p> <p>Предмет вивчення також включає класифікацію контактів:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Інтимно-особистісне: глибоке, довірливе спілкування. ✓ Ділове (професійне): де головне – результат та дотримання етикету. ✓ Світське та формальне: «спілкування масок», де панують ритуали.
<p>Чому це цікаво/ треба вивчати</p>	<p>Для здобувачів освіти за спеціальністю «Соціальна робота та консультування» психологія спілкування є не просто цікавою дисципліною, а головним професійним інструментом. Якщо для хіміка інструмент – це реактив, то для соціального працівника – це власне слово, жест та вміння слухати.</p> <p>1. Вивчення «інструментарію» впливу</p> <p>Цікаво дізнатися, як за допомогою лише розмови можна змінити стан людини: від розпачу до надії. Вивчаючи психологію спілкування, майбутній консультант опанує:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Магію запитань: як ставити «відкриті» запитання так, щоб клієнт сам знайшов рішення своєї проблеми. ✓ Силу пауз: чому іноді мовчання консультанта лікує краще за будь-які поради. <p>2. Розгадування «соціальних масок»</p> <p>Соціальна робота передбачає спілкування з людьми у складних життєвих обставинах (СЖО). Дисципліна вчить бачити те, що приховано:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Чому за агресією клієнта насправді стоїть страх? ✓ Як розпізнати маніпуляцію та м'яко її нейтралізувати, не образивши людину? <p>3. Навички «емоційного виживання»</p> <p>Це одна з найцікавіших частин для тих, хто обрав</p>

	<p>професію допомоги. Ви дізнаєтеся:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Як допомагати іншим, не «згораючи» самому. ✓ Де проходить межа між емпатією (співпереживанням) та ідентифікацією (коли ви проживаєте біль клієнта як свій). Це дає відчуття захищеності та професійної впевненості. <p>4. Робота з різними світами</p> <p>Соціальний працівник щодня перетинає кордони різних соціальних груп. Психологія спілкування вчить, як знайти спільну мову:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ З підлітком, який перебуває у конфлікті з законом. ✓ З літньою людиною, яка відчуває самотність. ✓ З багатодітною родиною чи людьми з інвалідністю. Вивчення цих особливостей робить вас «універсальним комунікатором». <p>5. Практична лабораторія самопізнання</p> <p>Неможливо консультувати інших, не знаючи себе. Під час вивчення ви:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Дізнаєтеся про власний стиль спілкування та його слабкі місця. ✓ Навчитеся керувати власними емоціями під час конфліктів. ✓ Станете більш переконливими та харизматичними у повсякденному житті.
<p>Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями</p>	<p>Набуті знання та вміння з Психології спілкування для майбутнього фахівця із соціальної роботи — це не просто теоретичний багаж, а реальний «набір інструментів», який ви будете використовувати щодня.</p> <p>1. Проведення первинного інтерв'ю (діагностика)</p> <p>Коли до вас приходять клієнт (наприклад, одинока літня людина або родина в СЖО), ви використовуєте знання, щоб:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Зняти напругу: застосувати техніки «малого розмови» (small talk), щоб людина відчула себе в безпеці. ✓ Сформулювати запит: часто клієнт не знає, що саме йому потрібно. Використовуючи «відкриті запитання», ви допомагаєте йому озвучити

справжню проблему.

- ✓ **Зчитувати невербаліку:** якщо слова клієнта розходяться з його мімікою (наприклад, каже, що все добре, але ховає руки), ви розумієте, де потрібно проявити більше уваги.

2. Соціальне консультування та підтримка

Ви стаєте «дзеркалом» для клієнта:

- ✓ Техніка парафразу: ви повторюєте слова клієнта своїми словами («Якщо я правильно вас зрозумів, вас найбільше турбує...»). Це дає людині відчуття, що її нарешті почули.
- ✓ Емпатійне слухання: ви допомагаєте клієнту пережити кризу (втрату роботи, розлучення), просто будучи професійно присутнім поруч, не засуджуючи та не даючи поспішних порад.

3. Медіація (вирішення конфліктів)

Соціальний працівник часто є посередником (між батьками та дітьми, між клієнтом та держустановою):

- ✓ Деескалація: ви знаєте, як говорити з розгніваною людиною, щоб вона почала вас чути (зниження тембру голосу, техніка «дистанціювання»).
- ✓ Пошук компромісу: ви допомагаєте сторонам почути потреби одна одної, а не лише претензії.

4. Професійна взаємодія з колегами та суміжними фахівцями

Ви не працюєте самі. Вам потрібно спілкуватися з юристами, лікарями, поліцією:

- ✓ Конструктивна критика: ви вмієте висловити зауваження колезі так, щоб це не переросло в сварку (використовуючи «Я-висловлювання»).
- ✓ Командна робота: знання групової динаміки допомагає вам розуміти свою роль у колективі та ефективно взаємодіяти для вирішення справи клієнта.

5. Захист від професійного вигорання (Самодопомога)

Це те, як ви використовуєте знання для себе:

- ✓ Встановлення меж: ви вмієте ввічливо сказати «ні»,

коли клієнт намагається перекласти на вас усю відповідальність за своє життя.

- ✓ Рефлексія: після важкого дня ви можете проаналізувати свої емоції та «відпустити» ситуацію, не несучи проблеми клієнтів додому.